

Beretning for FAB 2024

Årets møder og arrangementer

Årskonference 2024

Den 23. maj 2024 holdt vi årskonference under overskriften 'BYRUM & BYKVALITET - Hvad skaber rammerne?'. Med temaet var der fokus på nye rum mellem husene og arkitekturpolitik.

Årskonferencen blev holdt i Karens Minde Kulturhus på Sydhavnen i København.

Formiddagens program bød på vidensopbygning med spændende oplæg fra flere oplægsholdere. Jan Gehl fortalte om byens rum fra købestad til mødested med fokus på, at gennem hele historien har byens fællesrum været centrale for byens liv. Dennis Larsen, stadsarkitekt i Gladsaxe Kommune fortalte om kommunens arkitekturpolitik og konkrete initiativer med udgangspunkt i menneskelig skala, stedsans og verdensmål. Jesper Pagh fortalte som stadsarkitekt for Horsens Kommune om deres arkitekturpolitik med fokus på det nære og det menneskelige og vinklede den blandt andet til Jan Gehls oplæg.

F A B Foreningen af Byplanlæggere

Danish Planning Association of Urban Planners

www.fabnet.dk

Eftermiddagen bød på byvandring. Vi så Karen Minde Aksen, som Schønherr Landskabsarkitekter introducerede og viste. Aksen omhandler både byrumsforbedringer og klimatilpasning i et langstrakt område ved Sjælør Boulevard og Karens Minde Kulturhus. Derefter fortalte Anna Hammer, projektchef i Københavns Kommune om 'Det store Sydhavnsløft', der fik byplanprisen i 2023. Dette løft omfatter både klimasikring og arkitektoniske kvalitet i de mange projekter, der knytter sig til Sydhavnen. Årskonferencen blev afsluttet med en gåtur i den nye del af Sydhavnen, hvor Lars Korn, arkitekt og projektleder i Københavns Kommune, guidede os gennem 'Den grønne kile', der forløber gennem kvarteret.

Årskonferencen bød også på tid til at reflektere over oplæggene over en god frokost med fagkolleger og gode snakke undervejs på byvandringen. Alt i alt en god dag med fagligt fokus.

Studieturen

FAB's studietur 2024 gik til Oslo. Emnet for studieturen var omdannelse eller transformation af havnefronten (den centrale del) fra gammel industri til en havn med forlystelse, butikker, boliger og ikke mindst kulturelle funktioner, som f.eks. Operaen, Munch Museet, Deichmanns bibliotek, Astrup Fearnley Museet og Nationalt muset, der præger havnefronten. Turen havde også fokus på omdannelse og fortætning af Fornebu samt mindre områder i Nydalen langs med Akerselven nord for centrum. FAB havde engageret personer fra kommunen og andre til at give input og faglig viden om omdannelserne. Studieturen var henlagt – ligesom de forudgående år til medio september og i alt deltog 16 personer.

Levende og interessante byer - i samarbejde med Arkitektforeningen

Den 18. januar satte vi sammen fokus på, hvordan vi skaber levende og interessante byer med plads til de kreative miljøer. Til BYdebatten havde vi samlet udvikler bag bl.a. Papirøen og Tunnelfabrikken Klaus Kastbjerg,

Stadsarkitekt i Rødovre Solveig Bergmann Nielsen, direktør i Kulturens Analyseinstitut Esben Danielsen og direktør i Arkitektforeningen Lars Autrup. Moderator var bestyrelsesmedlem i FAB Lene Schaumburg.

Baggrunden for debatten er byudviklingen af en lang række gamle industriområder de sidste 25 år, hvor der før var plads til mange erhverv og kulturaktiviteter, så er det i dag blevet til nye bydele med fokus på dyre lejligheder, hoteller og kontorerhverv. En udvikling der presser aktører med lav betalingsevne ud og gør det stadig sværere at skabe diversitet og blandede bykvarterer.

Som optakt til debatten hørte vi om to nye tiltag. Stifterne bag det kreative partnerskab Copenhagen Creative

Partnership, Mathias Nordby og Lene Schaumburg, fortalte om hensigten og samarbejdet, mens Lars Autrup

fra Arkitektforeningen trak perspektiverne op fra den spritnye undersøgelse 'Kunstnermiljøer'.

En aktuell debat der italesatte en udbredt problemstilling i byudviklingen og pegede på, at der er brug for mere

kommunal opmærksomhed, flere værktøjer og nye finansieringsformer til større diversitet i vores bykvarterer.

Der er drøftelser i gang om nye samarbejder i 2025.

Ekskursion til Lomma

I august arrangerede vi en ekskursion til Lomma i Skåne.

Lomma ligger nord for Malmø. Her har der gennem de sidste 20 år været et projekt i gang, der skal omdanne et tidligere fabriksområde til et attraktivt byområde. Planen indeholder fuldt udbygget ca. 1300 boliger, butikker, kontorer og friarealer. Teamchef Jacob Thollonen fortalte på en gåtur i området historien om arkitektkonkurrencen og den endelige plan, der modtog den svenske byplanpris i 2004. Om målet med projektet, der er at skabe en lille by, der tilbyder kvaliteter som nærhed til hav og strand, et attraktivt udbud af handel og kultur – samtidig med hurtige forbindelser til byer som Malmø, Lund og København. Og om processen hen imod realisering af området.

På turen deltog 16 engagerede byplanlæggere.

Julemødet

FAB's julemøde var i 2024 d. 5. december og blev som traditionens tro henlagt til Byplanlaboratoriet i Nørregade. FAB havde engageret arkitekt og byplanlægger Karsten Pålson til at kurtiserede over hans bøger som primært handler om bytopologier – ikke mindst karréen som en særlig type flere europæiske byer bygger på. Bøger kan varmt anbefales – og rummer mange eksempler fra ind- og udland. I alt ca. 30 personer var troppet op og bagefter var der tid til at skåle – takke hinanden for 2024 og ønske hinanden god jul.

F A B Foreningen af Byplanlæggere

Danish Planning Association of Urban Planners

www.fabnet.dk

Samarbejdsflader

Byplanprisen

FAB har plads i den jury, der hvert år til byplanmødet uddeler byplanprisen. Udover FAB deltager byplanlaboratoriet og Arkitektforeningen i juryen. De to sidstnævnte finansierer den plakette, som er det synlige bevis på byplanprisen.

Forud for udvælgelsen af vinderen, opfordres der bredt til at indsende kandidater til prisen. Herudover har juryen gennem de senere år haft en praksis, hvor der nomineres tre kandidater til prisen, som offentliggøres inden byplanmødet. De tre nominerede til byplanprisen var i 2024

- Fra Blå Kant til Blå Zone, Svendborg Kommune
- Fra Gade til By, Odense Kommune
- Nærheden, Udviklingsselskabet Nærheden P/S

Odense Kommune vandt byplanprisen i 2024 for gennemførelsen af omdannelsen af området omkring Thomas B. Thrigesgade. I juryens begrundelse blev der lagt vægt på Odense Kommunes imponerende evne og vilje til at fastholde retningen i et stort og komplekst byudviklingsprojekt i mere end 10 år. Kommunen har, på tværs af skiftende byråd, konsekvent holdt fast i visionen om at genskabe et sammenhængende centrum, samtidig med at visionen kontinuerligt er blevet videreudviklet. Resultatet er en stemningsfyldt og velfungerende bydel, præget af byrum og gader af høj arkitektonisk kvalitet, som både borgere og besøgende kan nyde og være stolte af.

Samarbejde med Dansk Byplanlaboratorium

FAB har gennem mange årtier altid haft et godt og tæt samarbejde med DB, som f.eks. gerne stiller lokaler til rådighed for såvel FAB medlemsarrangementer som bestyrelsesmøder. FAB er også repræsenteret i Dansk Byplanlaboratoriums repræsentantskab.

Ved udgangen af 2023 stoppede samarbejdet siden 2016 om sekretær- og regnskabs opgaver efter ønske fra DB grundet manglende ressourcer, men vi blev forinden enige om at fortsætte det tætte samarbejde, og både DB og FAB har en intention om, at udvide det faglige samarbejde med f.eks. fælles arrangementer mv.

Repræsentantskabsmøde

I juni 2024 deltog FAB i DB's Repræsentantskabsmødet, som i høj grad havde fokus på implementering af de nye indsatsområder, som blev præsenteret i 2023: "mere laboratorium", "en fri stemme", "større målgruppe" og "internationalt udsyn".

For at kunne trække mere på repræsentantskabets viden og kompetencer blev der i forlængelse af indsatsplanen nedsat 3 advisory boards: "Arternes råd/det økokratiske råd", "Det tværkommunale" og "Byledelse". Det videre resultat heraf hører vi om på Repræsentantskabsmødet i 2025, som holdes 6. juni.

Kriminalpræventivt råd

FAB har især været aktiv i relation til indsatsen vedr. trygge byer - og forhold til at indtænke dette i byplanlægningen. Fab har især haft fokus i DKR's udvalg vedr. By og boligudvalget. Udvalget forebygger kriminalitet og skaber tryghed ved en helhedsorienteret og områdebaseret tilgang, der også omfatter den fysiske indretning af by- og boligområder.

FAB har i de sidste år deltaget i udvalgets møder samt årsmødet som blev afholdt i DGI byen på Vesterbro samt i konference om tryggebyer i DAC herunder prisoverrækkelsen til både frivillige og ansatte som

F A B Foreningen af Byplanlæggere

Danish Planning Association of Urban Planners

www.fabnet.dk

arbejder med at gøre byer og steder trygge. På FAB's hjemmeside er der bl.a. link til 'Trygge Byrum – for alle, mange, få'. - udgivet 2022. og 'guide til mere trygge byer' – udgivet i 2024.

NYP

Samarbejdet med NYP halter og der er plads til forbedring og øget samarbejde. FAB har deltaget i både NYP's Gf og årsmøde. NYP oplever ligesom FAB en medlemsnedgang og NYP's store akilleshæl er at deres koordineringsgruppe er lille og det halter med ressourcer for at gennemføre arrangementer.

Organisatorisk

Kommunikation

I 2023 og 2024 blev opgaven med kommunikationsopgaver varetaget af et eksternt kommunikationsbureau, men ikke til FAB's tilfredshed. Inden udgangen af 2024 blev adgangen til hjemmesiden og muligheden for at udsende nyhedsbreve derfor overdraget til FAB Sekretariatet.

I begyndelsen af 2025 har vi indgået aftale om, at FAB Sekretariatet opdaterer hjemmesiden med nyt materiale og sender nyhedsbreve ud. Dette er også iht. en forudgående aftalt budgetramme og samarbejdsaftale.

Opgaven med kommunikation på de sociale medier; Instagram, Facebook og LinkedIn varetages indtil videre igen udelukkende af bestyrelsesmedlemmerne.

Det kan tilføjes, at hjemmesiden i 2024 fik tilføjet ikoner, så der fra hjemmesiden er direkte link til FAB's sider på de sociale medier. Desuden blev hjemmesiden gjort "sikker" at besøge.

FAB på sociale medier – sammen løfter vi byplanlægningen

Det seneste år har vi i FAB haft fokus på at styrke vores synlighed og tilstedeværelse på sociale medier. Vi ønsker at gøre det nemmere at følge med i vores arbejde, dele viden og være aktuelle i debatten om byplanlægning – både over for medlemmer og omverdenen.

Vi arbejder målrettet for at gøre vores faglige stemme tydeligere og skabe synlighed om de vigtige emner, vi beskæftiger os med. Men vi kan ikke gøre det alene. Uden jeres opbakning – likes, delinger og kommentarer – når vi ikke ud til de mennesker, der har brug for at høre, hvad planlægning handler om.

Vi håber, I har lagt mærke til, at vi er blevet mere aktive – og vi vil meget gerne fortsætte den udvikling. Så følg med, del det videre, og tøv ikke med at komme med input, idéer eller forslag til indhold. Jo flere vi er, jo stærkere bliver vores fælles stemme.

Sammen gør vi byplanlægningens betydning synlig og nærværende.

Nyt FAB Sekretariat

På baggrund af 4 tilbudsforespørgsler besluttede bestyrelsen i december 2023, at indgå aftale med virksomheden "Dit Sekretariat", som fra 1. januar 2024 nu udfører sekretariat og regnskabsfunktioner for FAB. Fremover benævnes sekretariatet som "FAB Sekretariatet".

F A B Foreningen af Byplanlæggere

Danish Planning Association of Urban Planners

www.fabnet.dk

Det har været et usædvanligt stort arbejdet, at "flytte" over til FAB's nye sekretariat. Alene adgangen til vores bankkonto brugte banken 3 måneder til at få på plads. Det betød bl.a. at regnskabet for 2023 ikke kunne færdiggøres før derefter, og det endte med, at FAB Sekretariatet måtte hjælpe os. Herudover måtte alle oplysninger og adgangsrettigheder ændres i CVR registret på Virk.dk samt i Nets osv. Det viste sig også nødvendigt, at ændre hostingen af FAB's hjemmeside. For at overholde regnskabsloven blev FAB også nødt til at tegne et abonnement på et digitalt regnskabsprogram (Economic) og få flyttet alle data derover og få regnskabsprogrammet integreret med bankkontoen. I løbet af året kom der heldigvis godt styr på det med god og kyndig vejledning og hjælp fra sekretariatet, og det har vist sig at være meget tidsbesparende. F.eks. er arbejdet med at skrive fakturaer blevet næsten helt automatiseret.

I foråret 2024 udførte FAB Sekretariatet en gennemgribende revision/omlægning af FAB's medlemsliste, så det fremover er let at overskue bl.a. hvilke landsdele vores medlemmer bor i og hvilken medlemstype, de tilhører. Det har stor betydning, når regnskabet skal afsluttes, og samstemmes med antal betalende medlemmer. I forbindelse med afslutningen af regnskab 2024 har det her i 2025 vist sig, at der er helt styr på nu, så det er godt. Det betød også at kontingentopkrævningen i august 2024 gik fint. Desværre er der fortsat en række medlemmer, som ikke betaler, før der er sendt en venlig rykker ud senere på året.

I 2024 trådte FAB Sekretariatet velvilligt til og hjalp med at booke hotel i forbindelse med studieturen. Dette var ikke en del af den oprindelige samarbejdsaftale for 2024, så det måtte vi betale lidt ekstra for, men det har vi lært af. Ved afslutningen af 2024 blev vi derfor enige om en ny samarbejdsaftale for 2025 og aftalte, at vi justerer aftalen frem over hvert år, så både bestyrelsen og sekretariatet kender budgetrammen så præcist som muligt. Herudover sørgede Sekretariatet for at tage mod tilmeldinger til FAB's arrangementer og andre ad hoc opgaver.

Medlemsundersøgelse

I årets løb har bestyrelsen igangsat et arbejde med at undersøge hvordan vi kan styrke FAB's medlemsgrundlag. En mindre arbejdsgruppe er nedsat og bestyrelsen har forholdt sig til et oplæg til en strategi for at tiltrække flere medlemmer samt en medlemsundersøgelse, der skal give indsigt i, hvad der motiverer nuværende og potentielle medlemmer. Der planlægges handlinger for tiltrækning af nye medlemmer, som testes og evalueres. Samtidig arbejder vi med nye idéer til at gøre FAB mere synlig og relevant for yngre planlæggere, herunder mentorordning, events, platform for specialer og sociale medier. Målet er at skabe et stærkt fagligt fællesskab med plads til flere stemmer og faglige tilgange. Arbejdet fortsætter i det kommende år.

Økonomi

Der henvises til bemærkningerne som ledsager regnskab 2024. Der skal dog igen lyde en stor tak til vores trofaste revisorer Hanne og John for deres store arbejde med at gennemlæse regnskabsbilag og udføre en grundig revision. Revisorerne godkendte regnskabet 24. marts 2025 uden bemærkninger, og for første gang blev regnskabet underskrevet digitalt.